

การนำน้ำหมักชีวภาพและสมุนไพร

พินชอ กรมรัตน์
นักวิชาการเกษตร ชำนาญการ ระดับ 8
สถานีฟาร์มฝึกนักศึกษา คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
โทรศัทพ์, โทรสาร 042-801096 มือถือ 080-413-6060

จุลินทรีย์เป็นสิ่งมีชีวิตขนาดเล็กมาก อาจพบเกือบทุกหนทุกแห่งในธรรมชาติ ในอากาศที่เราหายใจเข้าไป ในอาหารที่เรากิน ที่ผิวหนังของร่างกาย ในทางเดินอาหาร ในปาก จมูกหรือช่องเปิดต่างๆ ของร่างกาย แต่ยังเป็นความโชคดีของเราเพราะจุลินทรีย์ส่วนใหญ่มีคุณสมบัติประโยชน์ต่อสรรพสิ่งมีชีวิตทั้งมวลในโลก ทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม จุลินทรีย์เป็นตัวการทำให้เกิดกระบวนการหมัก ผลผลิตที่ได้จากการหมักนั้น ในที่นี้เราขอเรียกว่า “น้ำหมักชีวภาพ”

น้ำหมักชีวภาพ คือ การนำเอาพืช ผัก ผลไม้ สัตว์ชนิดต่าง ๆ มาหมักกับน้ำตาลทำให้เกิดจุลินทรีย์ที่เป็นประโยชน์จำนวนมากซึ่งจุลินทรีย์เหล่านี้จะไปช่วยสลายธาตุอาหารต่าง ๆ ที่อยู่ในพืช มีคุณค่าในแง่ของธาตุอาหารพืชเมื่อถูกย่อยสลายโดยกระบวนการย่อยสลายของแบคทีเรียหรือจุลินทรีย์สารต่างๆ จะถูกปลดปล่อยออกมา เช่น โปรตีน กรดอะมิโน กรดอินทรีย์ ธาตุอาหารหลัก ธาตุอาหารรอง จุลธาตุ สอร์บอนเร้งการเจริญเติบโต เอนไซม์ วิตามิน ซึ่งพืชสามารถนำไปใช้ในการเจริญเติบโตได้อย่างมีประสิทธิภาพ น้ำหมักชีวภาพ มี 3 ประเภท คือ

1. น้ำหมักชีวภาพจากพืชสดสีเขียว (น้ำแม่)
2. น้ำหมักชีวภาพจากผลไม้สุก (น้ำพ่อ)
3. สารขับไล่แมลง (น้ำหมักจากพืชสมุนไพร)

น้ำหมักชีวภาพ หรือ น้ำสกัดชีวภาพ อีกทางเลือกของเกษตรกร สำหรับใช้ในการป้องกัน กำจัดศัตรูพืชโดยไม่ต้องใช้สารเคมีวิธีทำน้ำหมักชีวภาพ อย่างง่ายๆ ท่านสามารถทำได้ สบายมาก

น้ำหมักชีวภาพ มี 2 ประเภท คือ

1. น้ำหมักชีวภาพจากพืช ทำได้โดยการนำเศษพืชสด ผสมกับน้ำตาลทรายแดง หรือน้ำตาลอัตรส่วน กากน้ำตาล 1 ส่วน พืชผัก 3 ส่วน หมักรวมกันในถังปิดฝา หมักทิ้งไว้ประมาณ 3-7 วัน เราจะได้ของเหลวข้น ๆ สีน้ำตาล ซึ่งเราเรียกว่า น้ำหมักชีวภาพจากพืช
2. น้ำหมักชีวภาพจากสัตว์ มีขั้นตอนทำคล้ายกับน้ำหมักจากพืช แตกต่างกันตรงวัตถุดิบจากสัตว์ เช่น หัวปลา ก้างปลา หอยเชอรี่ เป็นต้น

เคล็ดลับในการทำน้ำหมักให้ได้ผลดี

1. ควรเลือกใช้เศษพืชผัก ผลไม้ หรือเศษอาหารที่ยังไม่บูดเน่า สับหรือบดให้เป็นชิ้นเล็ก ๆ ใส่ในภาชนะที่มีปากกว้าง เช่นถังพลาสติก หรือโอ่ง หากมีน้ำหมักชีวภาพอยู่แล้วให้ผสมลงไปแล้วลดปริมาณกักน้ำตาลลง ปิดฝาภาชนะทิ้งไว้ จนได้เป็นน้ำหมักชีวภาพ จากนั้นกรอกใส่ขวดปิดฝาให้สนิท รอการใช้งานต่อไป
2. ในระหว่างการหมัก ห้ามเปิดฝาภาชนะจนแน่นสนิทเพราะอาจทำให้ระเบิดได้เนื่องจากระหว่าง การหมักจะเกิดก๊าซต่าง ๆ ขึ้น เช่นก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ก๊าซมีเทน เป็นต้น
3. ไม่ควรเลือกพืชจำพวกเปลือกส้ม ใช้ทำน้ำหมัก เพราะมีน้ำมันที่ผิวเปลือกจะทำให้จุลินทรีย์ไม่ย่อยสลาย

วิธีทำน้ำหมักชีวภาพสูตรผสมน้ำ ง่ายๆ ท่านสามารถทำเองได้ สบายมาก โดยการนำ **ผลไม้หรือพืชผักหรือเศษอาหาร 3 ส่วน น้ำตาล 1ส่วน น้ำ 10 ส่วน** ใส่รวมกัน ในภาชนะ (ขวด, ถัง) ที่มีฝาปิดสนิท อย่านำอากาศเข้า โดยเว้นที่ว่างไว้ประมาณ 1 ใน 5 ของขวด/ถัง หมั่นเปิดฝา คลายแก๊สออก และปิดกลับให้สนิททันที วางไว้ในที่ร่ม อย่านำให้ถูกแสงแดด **หมักไว้ 3 เดือน** เราก็จะได้น้ำหมักชีวภาพ ซึ่งมีจุลินทรีย์ สารอินทรีย์ ธาตุอาหาร ที่เป็นประโยชน์ต่อ สิ่งมีชีวิตและสิ่งแวดล้อม เช่น ใช้ทำปุ๋ยสะอาด (แทนปุ๋ยเคมี) ใช้ในการเพาะปลูกกิจกรรมธรรมชาติไร้สารพิษ ใช้ในการซักล้างทำความสะอาด(แทนสบู่ ผงซักฟอก แชมพู น้ำยาล้างจาน) ใช้ดับกลิ่นในห้องน้ำ โถส้วม ท่อระบายน้ำ

สูตร การทำน้ำหมักชีวภาพ 3 : 1 : 10

ผลไม้ : น้ำตาล : น้ำ หมักนาน 3 เดือน

การขยายน้ำหมักชีวภาพ น้ำหมักชีวภาพที่หมักได้ 3 เดือนแล้ว ใช้สายยางดูด เฉพาะน้ำใสออกมา ใส่อีกภาชนะหนึ่ง ส่วนนี้เป็นหัวเชื้อน้ำหมักชีวภาพ นำน้ำหมักชีวภาพ 1 ส่วน น้ำตาล 1 ส่วน และ น้ำ 10 ส่วน ใส่รวมในภาชนะ (ขวด, ถัง) ที่มีฝาปิดสนิท โดยเว้นที่ว่างไว้ประมาณ 1 ใน 5 ของขวด หมั่นเปิดฝา คลายแก๊สออก และ ปิดกลับ ให้สนิททันที วางไว้ในที่ร่ม อย่านำให้ถูกแสงแดด **หมักไว้ 2 เดือน** เราก็จะได้หัวเชื้อน้ำหมักชีวภาพอายุ 5 เดือน ขยายต่อตามวิธีข้างต้นทุก 2 เดือน เราก็จะได้หัวเชื้อน้ำหมักชีวภาพที่มีอายุมากขึ้นเรื่อยๆ (7, 9, 10 เดือน, 1, 2, 3,...ปี) ซึ่งทำให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นเรื่อยๆ

สูตร การขยายน้ำหมักชีวภาพ 1 : 1 : 10

น้ำหมักชีวภาพ : น้ำตาล : น้ำ หมักขยายต่อทุก 2 เดือน

ประโยชน์ของน้ำหมักชีวภาพ

ด้านการเกษตร

1. ช่วยปรับสภาพความเป็นกรด - ด่าง ในดินและน้ำ
2. ช่วยปรับสภาพโครงสร้างของดินให้ร่วนซุย อุ้มน้ำและอากาศได้ดียิ่งขึ้น
3. ช่วยย่อยสลายอินทรีย์วัตถุในดินให้เป็นธาตุอาหารแก่พืช พืชสามารถดูดซึมไปใช้ได้เลย โดยไม่ต้องใช้พลังงานมากเหมือนการใช้ปุ๋ยวิทยาศาสตร์
4. ช่วยเร่งการเจริญเติบโตของพืชให้สมบูรณ์ แข็งแรงตามธรรมชาติ ด้านทานโรคและแมลง
5. ช่วยสร้างฮอร์โมนพืช ทำให้ผลผลิตสูง และคุณภาพของผลผลิตดีขึ้น
6. ช่วยให้ผลผลิตคงทน เก็บรักษาไว้ได้นาน

ด้านปศุสัตว์

1. ช่วยกำจัดกลิ่นเหม็นจากฟาร์มสัตว์ ไล่ สุนัข ได้ภายใน 24 ชม.
2. ช่วยกำจัดน้ำเสียจากฟาร์มได้ภายใน 1 - 2 สัปดาห์
3. ช่วยป้องกันโรคอหิวาห์และโรคระบาดต่างๆ ในสัตว์แทนยาปฏิชีวนะ และอื่นๆได้
4. ช่วยกำจัดแมลงวัน ด้วยการตัดวงจรชีวิตของหนอนแมลงวัน ไม่ให้เข้าคอกแต่เกิดเป็นตัวแมลงวัน
5. ช่วยเสริมสุขภาพสัตว์เลี้ยง ให้แข็งแรง มีความต้านทานโรค ให้ผลผลิตสูง และอัตราการรอดสูง

ด้านการประมง

1. ช่วยควบคุมคุณภาพน้ำในบ่อเลี้ยงสัตว์น้ำได้
2. ช่วยแก้ปัญหาโรคพยาธิในน้ำ ซึ่งเป็นอันตรายต่อสัตว์น้ำ
3. ช่วยรักษาโรคแผลต่างๆในปลา กบ จระเข้ ฯลฯ ได้
4. ช่วยลดปริมาณชีเลนในบ่อ และไม่เน่าเหม็น สามารถนำไปผสมเป็นปุ๋ยหมัก ใช้กับพืชต่างๆได้ดี

ด้านสิ่งแวดล้อม

1. ช่วยบำบัดน้ำเสียจากการเกษตร ปศุสัตว์ การประมง โรงงานอุตสาหกรรม ชุมชน และสถานประกอบการทั่วไป
2. ช่วยกำจัดกลิ่นเหม็นจากกองขยะ การเลี้ยงสัตว์ โรงงานอุตสาหกรรม และชุมชนต่างๆ
3. ปรับสภาพของเสีย เช่น เศษอาหารจากครัวเรือนให้เป็นประโยชน์ต่อการเลี้ยงสัตว์ และการเพาะปลูกพืช
4. กำจัดขยะด้วยการย่อยสลายให้มีจำนวนลดน้อยลง สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้
5. ช่วยปรับสภาพอากาศที่เสียให้สดชื่น และมีสภาพดีขึ้น

การทำหัวเชื้อน้ำแม่ (นำหมักจากพืชสดสีเขียว)

วัสดุ

1. พืชตระกูลผัก เช่น ผักบุ้ง, ผักต่างๆ 3 กก.
2. พืชตระกูลหญ้า เช่น หน่อไม้ หรือหญ้ายาง 2 กก.
3. หน่อกล้วย 2 กก.
4. พืชตระกูลถั่ว 2 กก.
5. กากน้ำตาลหรือน้ำอ้อยหรือน้ำตาลทรายแดง 3 กก.

กล่าวคือใช้ พืช 9 กก. ต่อน้ำตาล 3 กก. หรือคิดเป็นอัตราส่วน พืชต่อน้ำตาล เท่ากับ 3 ต่อ 1

อุปกรณ์

1. ถังพลาสติกมีฝาปิดหรือโอ่งเคลือบ 1 ใบ
2. มีดสำหรับหั่นพืช 1 เล่ม
3. เขียงไว้รองหั่นพืช 1 อัน
4. กาละมังใบใหญ่ไว้คลุกเคล้าวัสดุ 1 ใบ

วิธีทำ

1. หั่นพืชทุกชนิดยาวประมาณ 1 – 2 นิ้ว จำนวน 9 กก. ใส่กาละมัง
2. ใส่กากน้ำตาล จำนวน 3 กก. แล้วคลุกเคล้าให้ทั่ว (ถ้ากากน้ำตาลเหนียวมากให้ใส่น้ำเล็กน้อย)
3. เอาพืชที่คลุกเคล้าน้ำตาลแล้วไปไว้ในร่ม 2 ชม.
4. เมื่อครบ 2 ชั่วโมง ให้เอาพืชในกาละมังใส่ถังพลาสติกหรือโอ่งเคลือบ ปิดฝาให้แน่นหนา เก็บถึงหมักไว้ในที่ร่ม อย่าให้ถูกแดด ทิ้งไว้ 7 - 15 วัน เปิดฝาดูตรวจสอบโดยการดม ถ้ามีกลิ่นหอมอมเปรี้ยว มีกลิ่นแอลกอฮอล์ แสดงว่า น้ำหมักเริ่มเป็นแล้ว ให้ทำการขยายโดยการเติมหากน้ำตาลและน้ำ ตามข้อ 5
5. การขยายหัวเชื้อน้ำแม่ 10 เท่า ดังนี้
 - 5.1 กรณีขยายนอกถัง รินน้ำแม่มา 1 ส่วน ผสมกากน้ำตาล 1 ส่วน(เท่าน้ำแม่) ต่อน้ำสะอาด 10 ส่วน มาคนคลุกเคล้าให้เข้ากัน กรอกใส่ขวดพลาสติกหรือถังพลาสติก ปิดฝาให้แน่นหนา หมักทิ้งไว้ 7 - 15 วัน ระหว่างการหมัก หมั่นเปิดฝาเพื่อระบายแก๊สออกบ้าง เมื่อครบ 7 - 15 วัน เปิดฝาดูทดสอบ หากมีกลิ่นหอมอมเปรี้ยว มีกลิ่นแอลกอฮอล์ แสดงว่าการหมักได้ผล นำไปใช้ได้ หากมีกลิ่นเหม็นเน่าให้เติมหากน้ำตาล คนจนหายเหม็น
 - 5.2 กรณีขยายในถัง ทำได้โดย เมื่อหมักครบ 15 วันแล้ว ให้ใส่น้ำสะอาด 20 ลิตร พร้อมกากน้ำตาลอีก 2 กก. ทิ้งไว้ 7 - 15 วัน ตรวจสอบดูตามแบบข้อ 5.1 ถ้าเป็นนำไปใช้ได้ หากไม่เป็นให้เติมหากน้ำตาลอีกจนกว่าจะเป็น

หมายเหตุ การหมักเพื่อให้ได้ประสิทธิภาพสูง มีคุณภาพ ให้หมักไว้อย่างน้อย 1 เดือนขึ้นไป

การทำหัวเชื้อน้ำพ้อ (น้ำหมักจากผลไม้ทุกชนิด)

วัสดุ

1. ฟักทองแก่ 2 กก.
 2. มะละกอสุก 2 กก.
 3. กล้วยน้ำว่าสุก 2 กก.
 4. ผลไม้อื่น ๆ 3 กก.
 5. กากน้ำตาลหรือน้ำตาลทรายแดง 3 กก.คิดเป็นอัตราส่วนผลไม้ต่อน้ำตาล เท่ากับ 3 ต่อ 1
- อุปกรณ์ วิธีทำ และการขยายหัวเชื้อ ทำเช่นเดียวกับการทำหัวเชื้อน้ำแม่

การผสมน้ำแม่และน้ำพ้อเพื่อใช้ประโยชน์ตามช่วงการเจริญเติบโตของพืช

น้ำหมักจากผลไม้ จะเปรียบเหมือนพ่อของพืช เมื่อใช้ร่วมกับน้ำหมักจากพืชสีเขียวที่เปรียบเหมือนแม่ของพืช เมื่อนำน้ำหมักจากผลไม้มาผสมกับน้ำหมักจากพืชแล้ว เราต้องผสมน้ำให้เจือจาง โดยใช้น้ำหมักที่ผสมแล้ว 1 ส่วน ผสมน้ำ 500 ส่วน สัดส่วนการผสมน้ำพ้อกับน้ำแม่ เพื่อใช้กับพืชให้เหมาะสมกับช่วงอายุการเจริญเติบโตและสะดวกในการใช้ จึงให้ผสมเป็น 3 สูตร ดังนี้

สูตร 1 เร่งการเจริญเติบโต โดยใช้ (N)

น้ำแม่ 10 ส่วน ต่อน้ำพ้อ 1 ส่วน

สูตร 2 เร่งการออกดอก โดยใช้ (P)

น้ำแม่ 1 ส่วน ต่อน้ำพ้อ 1 ส่วน

สูตร 3 เร่งคุณภาพผลผลิต โดยใช้ (K)

น้ำแม่ 1 ส่วน ต่อน้ำพ้อ 10 ส่วน

สารขับไล่แมลง

วัสดุ

1. สะเดา จำนวน 3 กก.
2. ลายเสือ จำนวน 2 กก.
3. ข่า จำนวน 2 กก.
4. ตะไคร้หอม จำนวน 2 กก.
5. ใบน้อยหน่าหรือใบยูคาลิปตัส จำนวน 1 กก.
6. บอระเพ็ดหรือสบู่ดำหรือขี้เหล็ก จำนวน 1 กก.
7. ยาเส้นหรือหางไหล จำนวน 1 กก.
8. ผลไม้สุก 3 ชนิด ๆ ละ 2 กก. จำนวน 6 กก.
9. กากน้ำตาลหรือน้ำอ้อยหรือน้ำตาลทรายแดง จำนวน 3 กก.
10. น้ำสะอาด จำนวน 40 ลิตร

อุปกรณ์ในการหมัก วิธีทำ ทำเช่นเดียวกับการทำหัวเชื้อน้ำแม่ แต่ให้ใส่น้ำไปพร้อมกับวัสดุทันทีได้โดยการหมักให้หมักไว้อย่างน้อย 30 วัน ยิ่งหมักนานเท่าไรยิ่งดี

วิธีใช้

ใช้สำหรับขับไล่แมลง ศัตรูพืชได้หลายชนิด โดยใช้อัตรา 3 – 4 ซ้อนแกงต่อน้ำ 20 ลิตร รด ราด ฉีด พ่น ใบพืช ต้นพืช และดิน

การนำน้ำหมักชีวภาพและปุ๋ยหมักชีวภาพไปใช้ประโยชน์

การใช้ในนาข้าว

ในพื้นที่นา 1 ไร่ ใส่น้ำหมักชีวภาพประมาณ 200 กก. โดยแบ่งได้เป็นระยะดังนี้

ไถพรวน

1. หว่านปุ๋ยหมักชีวภาพ(ปุ๋ยแห้ง) 100 กก. ให้ทั่ว
2. ผสมน้ำหมัก(น้ำแม่หรือน้ำพ่อ) 20 ซ้อนแกง ผสมน้ำ 80 ลิตร ฉีดพ่นให้ทั่วแปลง แล้วไถพรวนทิ้งไว้ 15 วัน เพื่อให้น้ำหมักย่อยสลายวัชพืช และฟางข้าวให้เป็นปุ๋ยธรรมชาติ และเร่งการงอกของเมล็ดพืช

หลังปักดำ 7 - 15 วัน

1. หลังปักดำ 7 - 15 วัน หว่านปุ๋ยหมักชีวภาพให้ทั่วแปลง 30 กก./ไร่
2. พ่นตามด้วย น้ำหมักฯ (สูตร 1) 20 ซ้อนแกง ผสมน้ำ 80 ลิตร

ข้าวอายุ 1 เดือน

1. หวานปุยหมักฯ 30 กก./ไร่
2. พันธุ์ข้าวน้ำหมัก (สูตร 1) 20 ซ่อนแกง ผสมน้ำ 80 ลิตร

ก่อนข้าวตั้งท้องเล็กน้อย

1. หวานปุยหมักฯ 40 กก./ไร่
2. พันธุ์ข้าวน้ำหมักฯ (สูตร 2) 20 ซ่อนแกง ต่อไร่ 80 ลิตร

ข้าวติดเมล็ดแล้ว

- พันธุ์ข้าวน้ำหมักฯ(สูตร 3) 20 ซ่อนแกง ต่อไร่ 80 ลิตร

การใช้กับพืชไร่ พืชผัก

1. เตรียมแปลงเสร็จ หวานปุยหมักชีวภาพ ประมาณ 2 กำมือ ต่อพื้นที่ 1 ตารางเมตร
2. เอาฟางคลุมแล้วรดด้วยน้ำหมักชีวภาพ (น้ำแม่หรือน้ำพ่อ) ในอัตราส่วน 3 ซ่อนแกงต่อไร่ 10 ลิตร รดแปลงให้ชุ่มทิ้งไว้ 7 วัน แล้วจึงปลูกพืช
3. หลังปลูกพืชแล้วประมาณ 10 – 12 วัน ถ้าพืชไม่เจริญเติบโตเท่าที่ควรให้เติมปุ๋ยหมักชีวภาพอีก
4. ควร รดรดน้ำหมักชีวภาพ (สูตร 1 , 2 , 3) ตามช่วงอายุการเจริญเติบโตของพืช สัปดาห์ละ 1 – 2 ครั้ง ในอัตราส่วนน้ำหมักชีวภาพ 3 ซ่อนแกงต่อไร่ 20 ลิตร

การใช้กับไม้ผล ไม้ยืนต้น

การเตรียมหลุมปลูก

1. ใช้ปุ๋ยหมักชีวภาพ 1 - 2 กก. ผสมกับดินเดิม คลุมด้วยฟาง รด รด ด้วยน้ำหมักชีวภาพ 3 ซ่อนแกงต่อไร่ 10 ลิตร ทิ้งไว้ 7 วัน จึงปลูกต้นไม้ได้

ไม้ผล ไม้ยืนต้นที่ปลูกแล้ว

1. หลังเก็บเกี่ยวผลผลิตและตัดแต่งกิ่ง ใส่ปุ๋ยหมักชีวภาพ 1 กก. ต่อพื้นที่ 1 ตารางเมตร บริเวณรอบทรงพุ่มแล้วคลุมด้วยฟางแห้งหรือหญ้าแห้ง ปีละ 2 ครั้ง
2. รด รด ด้วยน้ำหมักชีวภาพ เพื่อกระตุ้นการแตกยอดและใบใหม่ในอัตราส่วนน้ำหมักชีวภาพ 3 ซ่อนแกงต่อไร่ 20 ลิตร เดือนละ 2 ครั้ง ตามช่วงอายุการเจริญเติบโตของพืช
3. เมื่อพืชติดดอก ติดผล ควรเพิ่มการให้น้ำหมักชีวภาพ สูตร 2 , 3 เป็นเดือนละ 1 ครั้ง

หมายเหตุ น้ำหมักชีวภาพควรใช้ในเวลาเช้าหรือเย็น ไม่ควรให้ถูกแสงแดดจัด เก็บไว้ในร่มและไม่ควรใช้ร่วมกับสารเคมีทุกชนิด

การใช้ในการเลี้ยงสัตว์

น้ำหมักชีวภาพช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการย่อยสลายอาหาร

เมื่อสัตว์ได้รับน้ำหมักชีวภาพ โดยใส่ให้สัตว์กินในอัตราน้ำหมักชีวภาพ 1 ส่วน ต่อ น้ำ 1,000 ส่วน (1 : 1,000) จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการย่อยอาหารที่สัตว์กิน ทำให้สัตว์ได้รับธาตุอาหารที่เป็นประโยชน์มากขึ้น

สัตว์ปีก, สุนัข สัตว์ปีกและสุนัขเป็นสัตว์กระเพาะเดี่ยว ไม่สามารถย่อยหญ้าได้ดีเท่าสัตว์เคี้ยวเอื้อง เช่น วัว ควาย แต่น้ำหมักชีวภาพจะช่วยให้สัตว์ปีกและสุนัข สามารถย่อยหญ้าสดหรือพืชได้ดีขึ้น เป็นการประหยัดอาหารได้ถึง 30 %

สัตว์เคี้ยวเอื้อง สัตว์เคี้ยวเอื้องจำพวก วัว ควาย ปกติสามารถย่อยอาหารหลักจำพวกหญ้าสด หญ้าแห้ง ได้ดีอยู่แล้ว เมื่อได้รับน้ำหมักชีวภาพ โดยใส่ในน้ำให้กินในอัตรา 1 : 1,000 หรือผสมลงบนหญ้าก่อนให้สัตว์กิน จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการย่อยอาหารได้สูงขึ้น

น้ำหมักชีวภาพช่วยเพิ่มความต้านทานโรคให้แก่สัตว์

สัตว์ที่ได้รับน้ำหมักชีวภาพอย่างสม่ำเสมอไม่ว่าทางน้ำหรือทางอาหาร จะมีความต้านทานโรคต่างๆ ได้ดี โดยเฉพาะโรคระบบทางเดินอาหาร จะช่วยลดความเครียดจากการเปลี่ยนอาหารระยะต่างๆ การขนย้ายสัตว์และการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศ

น้ำหมักชีวภาพช่วยลดกลิ่นเหม็นในคอกสัตว์

ในการเลี้ยงสัตว์ มูลสัตว์นับเป็นปัญหาสำคัญต่อสภาพแวดล้อมในฟาร์มและบริเวณใกล้เคียงมาก โดยเฉพาะฟาร์มเลี้ยงสุกร ถ้าไม่จัดการให้ดี เพื่อเป็นการจำกัดกลิ่นเหม็นให้ใช้น้ำหมักชีวภาพผสมน้ำในอัตรา 1 : 1,000 ให้สัตว์กินทุกวันจะช่วยลดกลิ่นเหม็นได้

คอกสัตว์โดยเฉพาะสุกรและโคนมที่ได้รับการฉีดล้างด้วยน้ำหมักชีวภาพ ในอัตราเข้มข้น 1 : 100 - 300 เป็นประจำ กลิ่นจะไม่เหม็น และน้ำที่ได้จากการล้างคอกก็สามารถนำไปรดน้ำต้นไม้ รดผัก และสามารถปล่อยลงแม่น้ำลำคลองได้ โดยไม่เป็นปัญหาต่อสิ่งแวดล้อม

น้ำหมักชีวภาพช่วยลดปัญหาเรื่องแมลงวันและยุง

บริเวณคอกสัตว์ที่ได้รับการฉีดพ่นด้วยน้ำหมักชีวภาพอย่างสม่ำเสมอ จะช่วยลดปัญหาเรื่องแมลงวันจนเกือบไม่มีเลย แม้แต่ยุงก็จะลดน้อยลงด้วย ถ้าใช้น้ำหมักชีวภาพฉีดพ่นตามแหล่งน้ำในฟาร์มอย่างสม่ำเสมอ

น้ำหมักชีวภาพในการเลี้ยงสัตว์น้ำ

ใส่น้ำหมักชีวภาพในบ่อปลา บ่อกุ้ง และบ่อเลี้ยงสัตว์น้ำอื่นๆ ในอัตรา 1 : 1,000 - 1 : 10,000 หรือ 1 ลิตร ต่อน้ำในบ่อ 1 - 10 ลูกบาศก์เมตรอย่างสม่ำเสมอ จะช่วยย่อยสลายเศษอาหารที่ตกค้างและมูลสัตว์ น้ำที่ก้นบ่อให้หมดไป ทำให้น้ำไม่เสีย ไม่ต้องถ่ายน้ำบ่อยๆ สัตว์น้ำมีสุขภาพสมบูรณ์แข็งแรง ผิวสะอาดไม่มีกลิ่นโคลนตม

การเลี้ยงปลาด้วยปุ๋ยอินทรีย์

การใส่ปุ๋ยในบ่อปลา มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการเพิ่มธาตุอาหาร หรือเพิ่มอาหารธรรมชาติในบ่อปลา เช่น ทำให้เกิดน้ำเขียว ตัวอ่อนของแมลง ไรน้ำ ไรแดง หนอนแดง เกิดพืชเล็กๆในบ่อ ซึ่งปลาทุกชนิดชอบกิน

น้ำหมักชีวภาพแก้ไข้ปัญหาสิ่งแวดล้อม

ปัญหาสิ่งแวดล้อมควรเริ่มต้นแก้ตั้งแต่ในครัวเรือน โดยนำเศษอาหารมาทำน้ำหมักชีวภาพเพื่อใช้ประโยชน์ หรือก่อนจะนำขยะเปียกไปทิ้ง ควรฉีดพ่นน้ำหมักชีวภาพเสียก่อนเพื่อป้องกันกลิ่นเหม็น และแมลงวันปัญหาเรื่องขยะเปียกและน้ำเสียในชุมชนน้ำหมักชีวภาพสามารถช่วยได้ โดยฉีดพ่นขยะเปียกที่มีกลิ่นเหม็นในอัตราส่วนเข้มข้น (1 : 1,000) จะช่วยลดกลิ่นเหม็นและแมลงวันได้แหล่งน้ำในชนที่เน่าเสียจนสัตว์น้ำตาย ใส่น้ำหมักชีวภาพและปุ๋ยหมักชีวภาพบ่อยๆ ก็จะช่วยป้องกันและแก้ไข้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้

